SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

Kirje

7.9.2023

EU/1262/2022
EU/1262/2022-STM-28

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausunto asiassa E 126/2022 vp valtioneuvoston selvitystä täydentävä jatkokirjelmä EJ 2/2023 vp Komission ehdotus asbestidirektiivin muuttamisesta

Tilannepäivitys koskien E-jatkokirjelmässä EJ 2/2023 vp kuvattua asbestidirektiivin muuttamista

Komissio antoi 28.9.2022 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistumiseen työssä, annetun direktiivin 2009/148/EY muuttamisesta (COM(2022) 489 final). Direktiiviehdotuksen tarkoituksena oli päivittää työpaikoilla tapahtuvan asbestialtistumisen raja-arvoa. Euroopan parlamentti esitti 8.5.2023 hyväksymässään mietinnössä direktiiviehdotuksen raja-arvoon merkittävää tiukennusta sekä lukuisia laajoja lisäyksiä.

STM:n työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle toimittamassa E-jatkokirjelmässä EJ 2/2023 on kuvattu Suomen kanta Euroopan parlamentin mietinnössään esittämiin direktiivin muutosehdotuksiin.

Direktiiviehdotuksen käsittely on E-jatkokirjelmän toimittamisen jälkeen edennyt EU:ssa siten, että trilogineuvotteluissa saavutettiin 27.6.2023 alustava yhteisymmärrys. Neuvosto hyväksyi trologineuvotteluissa muotoillun kompromissiehdotuksen Coreper-kokouksessa 19.7.2023. Euroopan parlamentin lopullista hyväksyntää odotetaan.

Trilogineuvotteluissa päädyttiin tekemään raja-arvoa koskevien muutosten lisäksi useita muita lisäyksiä, joita parlamentti oli edellyttänyt. Suomen näkemykset tulivat neuvotteluissa hyvin huomioiduiksi.

Keskeisenä osana kompromissia oli kahden erillisen raja-arvon järjestelmän. Tämän tarkoituksena on mahdollistaa nykytilanne, jossa eri jäsenmaat ovat käyttäneet asbestipitoisuuksien mittaamisessa eri lähestymistapoja. Sovun mukaisesti aluksi sovelletaan komission ehdotukseen ja neuvoston yleisnäkemykseen sisältyvää raja-arvoa 0,01 kuitua/cm^3. Parlamentin vaatimus raja-arvon tiukentamisen osalta huomioitiin siten, että kuuden vuoden kuluttua jäsenmaat voivat joko 1) pitää raja-arvon ennallaan, mutta laajentaa mittauksia kattamaan myös nykyistä ohuemmat asbestikuidut tai 2) tiukentaa raja-arvoa edelleen arvoon

Postiosoite Postadress Postal Address	Käyntiosoite Besöksadress Office	Puhelin Telefon Telephone	Faksi Fax Fax	s-posti, internet e-post, internet e-mail, internet
Sosiaali- ja terveysministeriö				
PL 33 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 8 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	02951 63415 +358 2951 63415	kirjaamo.stm@gov.fi stm.fi

0,002 kuitua/cm^3, jos ohuita kuituja ei huomioida. Vaihtoehto 1 on linjassa Suomen E-kirjelmässä E 126/2022 vp esittämän lähestymistavan kanssa.

Parlamentin esittämistä muutoksista suuri osa hylättiin, koska niiden ei katsottu kuuluvan työsuojelulainsäädännön soveltamisalaan. Direktiiviin tuli kuitenkin joitakin uusia lisäyksiä mm. koskien asbestikartoitusta, asbestipurkuyritysten luvanvaraisuutta ja luvan saaneista yrityksistä pidettävien kansallisten rekisterien pystyttämistä. Suomen osalta näiden muutosten merkitys on rajallinen johtuen siitä, että Suomessa vastaavat järjestelmät on jo aiemmin otettu käyttöön. Uutena asiana asbestikartoitusten tekijöille tulee asettaa kansallisesti pätevyysvaatimukset. Kaikille asbestille altistuville työntekijöille on myös annettava koulutusta asbestista ja työntekijöillä on jatkossa oltava koulutustodistus. Lisäksi direktiiviin tehtiin muita vaikutuksiltaan rajallisia muutoksia.

Neuvotteleva virkamies Sirkku Saarikoski